Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Programmabegroting 2026
Portefeuillehouder	N.T.P. Hubers
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-1411297

Beslispunten

1. De Programmabegroting 2026 vast te stellen.

Inleiding

De basis voor deze begroting is de Kadernota 2026 en Meicirculaire 2025. Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad de Kadernota 2026 vastgesteld. De bezuinigingsvoorstellen en het nieuw beleid uit deze Kadernota 2026 zijn verwerkt in deze Begroting 2026. Ook het bij de kadernota aangenomen amendement, waarin enkele bezuinigingsvoorstellen zijn vervallen, zijn meegenomen.
Daarnaast is het bestaand beleid geactualiseerd zoals de kapitaallasten, de salarissen en de verwerking van de prijsstijgingen en areaalbegroting. Ook zijn de ontwikkelingen die zich voor hebben gedaan tussen het opstellen van de Kadernota 2026 en deze begroting verwerkt. Dit betreft ook een aantal posten met nieuw beleid die nog niet in de kadernota waren opgenomen.

Beoogd effect

De autorisatie van de raad voor de uitvoering van de doelen en activiteiten in 2026 met de bijbehorende budgetten (budgetrecht). Het college kan op basis van deze autorisatie in 2026 aan de slag.
Hiermee vervult de raad haar kaderstellende rol in de planning & controlcyclus.

Argumenten

1.1 De begroting is het kaderstellende document voor de raad.
In de Begroting 2026 stelt de raad de kaders vast voor 2026. Dit betreft de doelen, activiteiten en de bijbehorende budgetten. In het vervolg van de planning & controlcyclus over 2026 legt het college tussentijds verantwoording af over de voortgang van uitvoering van de begroting in twee tussentijdse rapportages. Bij deze rapportages heeft de raad de mogelijkheid om bij te sturen. In de jaarstukken legt het college eindverantwoording af aan de raad over de uitvoering van de begroting.

1.2 Hiermee autoriseert de raad de budgetten, investeringsbudgetten en toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves voor 2026.
Door vaststelling van de Begroting 2026 door de raad, autoriseren zij de uitvoering van deze begroting.

Kanttekeningen

1.1 Ondanks gewijzigde omstandigheden is het investeringsbudget voor MFA Huissen onveranderd opgenomen in de begroting
Inmiddels is duidelijk geworden dat de kerk OLV Tenhemelopneming in Huissen niet aan de eredienst wordt onttrokken. De gemeenteraad heeft op basis van het plan voor een MFA in deze kerk een investeringsbudget geautoriseerd. Dit investeringsbudget is nog onveranderd opgenomen in deze begroting, zoals u kunt zien in de bijlage Overzicht grote investeringen in de begroting.
Het college werkt conform afspraak een alternatief plan uit voor een MFA in het centrum van Huissen. De raad wordt hiervan op de hoogte gesteld in een informatienota. Vanzelfsprekend komt het college ook bij u terug voor definitieve besluitvorming voor het MFA in Huissen.

1.2 Het kan voorkomen dat de ingeboekte bezuinigingen gedeeltelijk niet haalbaar blijken.
De bezuinigingen zoals opgenomen in deze begroting tellen samen op tot € 3,7 miljoen in 2026 oplopend naar ruim € 5,4 miljoen in 2029. Deze bezuinigingen zijn tot stand gekomen in een zorgvuldig ambtelijk en bestuurlijk proces, waarin kritisch is gekeken naar de beïnvloedbaarheid van kosten en de haalbaarheid van de voorstellen. Door dit zorgvuldige proces is het risico beperkt dat de bezuinigingen niet gehaald worden. Toch is er altijd een risico, bijvoorbeeld omdat omstandigheden veranderen en er externe ontwikkelingen zijn die invloed hebben op de haalbaarheid. Dit risico hebben we tekstueel benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
De voortgang op de bezuinigingen wordt de komende jaren periodiek gevolgd via de tussentijdse rapportages en de jaarstukken. Hiermee signaleren we tijdig eventuele knelpunten en kunnen we, waar mogelijk, bijsturen.

Financiën

De financiële gevolgen zijn opgenomen in de Begroting 2026. Het financieel beeld en de ontwikkeling hierin ten opzichte van eerdere planning en controldocumenten zijn opgenomen in het onderdeel Financiën in de begroting. De saldi van de meerjarenbegroting 2026-2029 zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Saldo meerjarenbegroting 2026-2029	802 V	2.041 V	532 V	785 V

Er is in alle jaren sprake van een positief begrotingssaldo en daarmee is er sprake van een sluitende meerjarenbegroting. Het structurele saldo van de begroting gecorrigeerd met de incidentele baten en lasten vormen de basis voor de beoordeling van de sluitendheid van de Begroting 2026 door de provincie.
Dit overzicht is opgenomen in de begroting in het onderdeel Financiën, Financiële resultaten 2026-2029.

Communicatie en participatie

De Begroting 2026 is na vaststelling door het college op 30 september op 2 oktober openbaar gemaakt. De begroting is ook gepubliceerd op onze P&C portal.

Voortgang

De vervolgplanning van de Begroting 2026 ziet er als volgt uit:

Inforonde	8 en/of 9 oktober
Politieke avond	30 oktober
Raadsvergadering	6 november

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit Programmabegroting 2026
2. Programmabegroting 2026

Bemmel, 30 september 2025

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de locoburgemeester,

drs. I.P. van der Valk R.T.H.M. Derksen